

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 623/2519

นางสาวจิตรา อิ่มสุขในฐานะส่วนตัวและในฐานะผู้จัดการมรดกของนางกุหลาบอิ่มสุข ที่ 1 กับพวกรวม 5 คนโจทก์ บริษัท บางกอกเอนเทอเทนเมนต์ จำกัด ที่ 1 กับพวกรวม 2 คนล.

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 16, ป.วิ.พ. มาตรา 56, ป.พ.พ. มาตรา 1537, ป.พ.พ. มาตรา 1536, ป.พ.พ. มาตรา 443

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ที่ 4 เกิดเมื่อ พ.ศ. 2495 เมื่อไม่ปรากฏวันเกิดวันใด ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 16 บัญญัติให้นับอายุตั้งแต่วันต้นแห่งปีปฏิทินหลวงซึ่งเป็นปีที่เกิด จึงต้องถือว่าโจทก์ที่ 4 เกิดเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2495 เมื่อนับถึงวันเกิดเหตุโจทก์ที่ 4 ยังเป็นผู้เยาว์ จึงมีอำนาจฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนที่ต้องขาดไร้อุปการะ ขณะฟ้องคดีโจทก์ทั้ง 4 เป็นผู้เยาว์ ก็เป็นเพียงบกพร่องในเรื่องความสามารถ ซึ่งศาลมีอำนาจไต่สวนและแก้ไขให้บริบูรณ์ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 56 มิใช่ไม่มีอำนาจฟ้อง เมื่อคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา โจทก์ที่ 4 ผู้เยาว์บรรลุนิติภาวะแล้ว จึงไม่มีเหตุที่ศาลฎีกาจะต้องแก้ไขข้อบกพร่องในเรื่องความสามารถอีก และถือได้ว่าโจทก์ที่ 4 มีอำนาจฟ้องมาแต่ต้น (อ้างฎีกาที่ 1638/2511) เรื่องอำนาจปกครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1537 วรรค 2 นั้นเป็นเรื่องหนึ่ง และเรื่องการอุปการะเลี้ยงดูก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1536 มิใช่แต่เพียงบิดาเท่านั้นที่มีหน้าที่อุปการะเลี้ยงดูบุตร มารดาก็มีหน้าที่เช่นเดียวกัน การขาดไร้อุปการะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 443 วรรค 3 หมายถึงการขาดสิทธิในอันที่จะได้รับการอุปการะ จำเลยที่ 1 ลูกจ้างของจำเลยที่ 2 กระทำละเมิดในทางการที่จ้าง ทำให้มารดาโจทก์ตาย โจทก์ที่ 4 และที่ 5 ขาดไร้อุปการะตามกฎหมาย จึงชอบที่เรียกค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้นจากจำเลยทั้งสองได้โดยไม่ต้องพิจารณาว่า บิดาโจทก์จะได้อุปการะเลี้ยงดูโจทก์อยู่หรือไม่ (อ้างฎีกาที่ 1742/2499) การจะให้มีการวินิจฉัยปัญหาใดในคดีเรื่องใดโดยที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกา เป็นอำนาจหน้าที่ของประธานศาลฎีกา คู่ความจะร้องขึ้นมามาหาได้ไม่

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์ที่ ๑ ถึงที่ ๕ เป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของนายตี และนางกุหลาบ อิ่มสุข เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๑๔ จำเลยที่ ๒ ในฐานะลูกจ้างของจำเลยที่ ๑ ขับรถยนต์ในทางการที่จ้างของจำเลยที่ ๑ โดยประมาทชนรยนต์ของนางกุหลาบ อิ่มสุข เป็นเหตุให้นางกุหลาบ อิ่มสุข ถึงแก่ความตาย ขอให้ศาลบังคับให้จำเลยร่วมกันใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ จำเลยทั้งสองให้การว่า จำเลยที่ ๒ ไม่ได้ประมาท โจทก์ไม่ได้เป็นผู้ขาดไร้อุปการะตามกฎหมาย เพราะมีบิดาเป็นผู้อุปการะเลี้ยงดู โจทก์ที่ ๒, ๓ และที่ ๔ ไม่ได้เป็นผู้เยาว์ จำเลยที่ ๒ ไม่ใช่ลูกจ้างของจำเลยที่ ๑ ค่าเสียหายที่เรียกร้องเกินสมควร ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสองใช้ค่าเสียหายให้แก่โจทก์ที่ ๑ ผู้จัดการมรดกของนางกุหลาบ อิ่มสุข ผู้ตาย และชดใช้ค่าขาดไร้อุปการะแก่โจทก์ที่ ๔ และที่ ๕ จำเลยที่ ๑ อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน จำเลยที่ ๑ ฎีกา คดีมีประเด็นปัญหาข้อกฎหมายคือ ๑. โจทก์ที่ ๔ มีอำนาจฟ้องหรือไม่ ๒. โจทก์ที่ ๔ และที่ ๕ เป็นผู้ขาดไร้อุปการะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๔๓ วรรค ๓ หรือไม่ ประเด็นข้อแรกศาลฎีกาวินิจฉัย

ว่า โจทก์ที่ ๔ บรรยายฟ้องว่า โจทก์เกิดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๕ อายุ ๒๐ ปี เมื่อไม่ปรากฏในคำฟ้องว่า โจทก์เกิดวันใด ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๖ บัญญัติให้นับอายุตั้งแต่วันต้นแห่งปีปฏิทินหลวงซึ่งเป็นปีที่เกิด ดังนั้น ต้องถือว่าโจทก์ที่ ๔ เกิดเมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๔๙๕ ซึ่งนับจากวันนั้นถึงวันเกิดเหตุคือวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๑๔ แล้ว โจทก์ที่ ๔ ยังคงมีอายุเพียง ๑๙ ปี ๘ เดือนเศษ ดังนี้แม้จะนับอายุตามคำฟ้อง โจทก์ที่ ๔ ก็ยังเป็นผู้เยาว์อยู่ โจทก์ที่ ๔ ยังมีสิทธิได้รับค่าชดเชย ๑๖๓๘/๒๕๑๑ ระหว่างนายประยงค์ แก้วเข้ม โจทก์ กับนายแสวง แจ่มจิตร จำเลยที่ ๑ และบริษัท ยูเนี่ยนแทเวลเซอร์วิส จำกัด จำเลยที่ ๒ ประเด็นข้อ ๒ ศาลฎีกาเห็นว่า การขาดไร้อุปการะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๔๓ วรรค ๓ หมายถึงการขาดสิทธิในอันที่จะได้รับการอุปการะ เมื่อมารดาโจทก์ตายในระหว่างที่โจทก์เป็นผู้เยาว์ โจทก์ย่อมเป็นบุคคลที่ต้องขาดไร้อุปการะตามกฎหมาย โจทก์จึงชอบที่เรียกค่าสินไหมทดแทนจากการที่ต้องขาดไร้อุปการะได้ โดยไม่ต้องพิจารณาถึงว่า บิดาโจทก์จะได้อุปการะเลี้ยงดูโจทก์อยู่หรือไม่ ตามนัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๗๔๒/๒๔๙๙ ระหว่างนายเอื้อน ทองสีก โจทก์ นายเคลื่อน กล้าหาญ จำเลย ส่วนที่จำเลยที่ ๑ อ้างว่าบิดาเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองอยู่แล้วตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๓๗ วรรค ๒ ผู้ตายในฐานะมารดาของโจทก์ทั้งสองย่อมไม่มีหน้าที่อุปการะเลี้ยงดูโจทก์ทั้งสองนั้น เห็นว่าเรื่องอำนาจปกครองนั้นเป็นเรื่องหนึ่ง และเรื่องการอุปการะเลี้ยงดูนั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ซึ่งมาตรา ๑๕๓๖ บัญญัติไว้โดยเฉพาะว่า "บิดามารดาจักต้องอุปการะเลี้ยงดู.....ตามสมควรแก่บุตรในระหว่างที่เป็นผู้เยาว์" จึงเห็นได้ว่าไม่ใช่แต่เพียงบิดาเท่านั้นที่มีหน้าที่อุปการะเลี้ยงดูบุตร มารดาก็มีหน้าที่เช่นเดียวกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าว โจทก์ทั้งสองจึงเป็นผู้ขาดไร้อุปการะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๔๓ วรรค ๓ แล้ว อนึ่ง จำเลยมีคำขอในฎีกาว่า ขอให้ศาลฎีกาวินิจฉัยคดีนี้โดยที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาเพื่อเป็นแบบฉบับต่อไปนั้น ตามบทบัญญัติมาตรา ๑๔๐ วรรค ๒ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การจะให้มีการวินิจฉัยปัญหาใดในคดีเรื่องใดโดยที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกานั้น เป็นอำนาจและหน้าที่ของประธานศาลฎีกาโดยเฉพาะ คุ้มครองจะร้องขึ้นมาหาได้ไม่ พิพากษายืน

องค์คณะ

ธานินทร์ กรัยวิเชียร · สอน ไชยสุต · ศิริ อติโพธิ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/>

